

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne pett-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravljanje pa v pritičju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34.

Na naslov „Slov. ljudske stranke“ na Kranjskem!

Od meje, 20. januarja.

Pomalo se bliža čas volitev za državni zbor na podlagi nove volilne postave. Vprašanje o bodočih kandidatih že sili povsed na površje. Najbolj žalostni so Korošci. Toliko so si obetali od volilne reforme in zdaj so že na slabšem kakor so bili poprej! Če jim še niti oni edini mandat ni zagotovljen, ki jim je baje namenjen. Ali naj res ostane kakih 100.000 Slovencev brez poslanca?

Ali je to dovolj, če imajo vsi drugi slovenski poslanci častno dolžnost, da nastopajo kot nekaki epi-scopi in partibus infideli? Korošcem treba moža, ki biva stalno med njimi, ki koroške razmere natančno pozna, ki uživa med ljudstvom zaupanje. Ta mož, obdan s poslaniško imuniteto, bi imel potreben ugled in dobil vsaj skromna sredstva, da se, če že ne izključno, pa vsaj v največji meri posveti podrobnemu delovanju med ljudstvom. Kajti ne delovanje v državnem zboru, tem več podrobno delo za vsestranski napredek doma bo rešilo Korošce! In poslane, ki ima zmožnost in veselje in priliko do takega dela, ki je v vedni stiki z ljudstvom, do katerega ima ljudstvo zaupanje, tak prvoboritelj v najlepšem pomenu besede bi Korošcem nezmerno koristil. Enega poslanca si bodo Korošci sami izvolili. Kaj pa če ne bo izvoljen? In zato za vsak slučaj stavim tale predlog:

Slovenska ljudska stranka na Kranjskem naj postavi v enem kranjskem okraju (okraj naj sama določi!) kot poslanca koroškega Slovence (izberejo si ga naj Korošci sami) ki stalno biva na Koroškem in ima zmožnost in veselje do podrobnejšega narodnega dela!

V temeljevanje tega predloga navedem sledče: 1. Slovenska ljudska stranka je slovesno izjavila, da se nova volilna reforma vsled prin-

cipa enakosti mora sprejeti, četudi ne dobimo nobenega poslanca. Iz tega se da sklepati, da bo lahko in rada pogrešala enega izmed mnogoštevilnih svojih poslancev, posebno ko si ji ne bo treba batи liberalnih poslancev. 2. Kranjska ima več okrajev, kjer ni nikakršnih narodnih bojev, dočim divjajo pri vseh obmejnih Slovencih srditi narodni boji. 3. Slovenska ljudska stranka bo najmanj občutila pomanjkanje enega delavca doma; kajti za podrobno delo ima ona tako vzorno delujočo organizacijo, da ji je težko kje najti enake. Če ostane torej eden okraj faktično brez poslanca, treba je samo sosednium poslancem svoj delokrog razširiti. 4. Tudi nižjeavstrijskim Čehom, ki so ostali brez poslanca, se bosta na analogen način naklonila dva poslanca.

Ker smatramo ta predlog za koroške Slovence in za vse-slovenski stvar največjega pomena, nujno pozivljamo slovenske liste, da izrečjo svoje mnenje.

Pokažimo svetu, da so koroški Slovenci za nas predmet čistega rodujubja, ne pa strankarske agitacije!

Non quis, sed quid!

Dogodki v Ricmanjih.

Iz Ricmanj, 18. januarja.

Na praznik Imena Jezusovega je bilo 4 leta, od kar je sklenil prečastiti in velezaslužni dušni pastir Nagel s pomočjo vseh istrskih orožnikov in vojaštva uničiti Ricmanje, kar se mu pa ni posrečilo. Vsi njegovi nameni in načrti so bili brez uspešni. Videlo se mu ni tudi greh, kajor Kristusovemu namestniku in pastirju tržaške škofije, ravno na praznik Imena Jezusovega, ob 9. uri zjutraj, v hipu, ko se je imela vršiti — slovensna služba božja unijatskega duhovnika v staroslovenskem jeziku, v času, ko je bilo ljudstvo pripravljeno iti k maši, poditi ljudi iz cerkve, zabijati rinka v

vratu cerkve in zvonikov in pričo vseh zapreti cerkev in zvonike z angleškimi žabnicami in jih zapeti — kajor dacer vino v sodu.

Tistega dne so bile v Ricmanjih vso moči iz tržaške škofije, namestništva in vsi uradniki od c. kr. okrajnega glavarstva iz Kopra, okrajni glavar Schafenhauer je prilepljal razglase, ki so oznanjali, da se je na ukaz namestništva in tržaške škofije zaprolo in zapečatilo zvonike in cerkve v Ricmanjih in Logu, ter da je strogo prepovedano, dolutati se pečatov. Orožniki z nasajenimi bajoneti so imeli ukaz, pehati ljudi s ceste navlašč, da jim bode kdo rekeli kako zaprno besedo. Gorje bi bilo onemu, ki ne bi bil ubogal orožnikov. Izvedelo se je čez nekoliko dni od samih orožnikov, ki so stražili cerkev, da je bilo na jutrišnji dan in Ricmanjih in okoli Ricmanj nad 1000 vojakov in orožnikov. 500 d. jih je bilo samo po travnikih okoli Boljuncu, ki so čakali povelja, da pridejo v Ricmanje.

Izvedelo se je tudi od orožnikov, da, če bisi bil kdo le kaj rekeli, ali, ko so zapirali in pečatili vrata, le zraven prišel, da so imeli povelje streljati, ne samo na njega, ampak na navzoče, vse ljudi, izvzemši otrok od 10 let nazaj. Za slučaj da bi še ti orožniki ne bili zadostovali, čakal je na stari postaji sv. Andreja v Trstu pripravljen vlak namenjen za Ricmanje, poln oboroženega vojaštva, ki bi bil v času 20 minut pridržal v Ricmanje. Orožniki so tisti dan šikanirali župana na vse načine in če bi se ne znal zagovarjati, bi bilo gorje njemu in vsem Ricmanjcem.

Mi smo se pa, če ravno nas je pri srcu razgrevalo in žalostilo, vedli mirno, kajor da bi bila to naša zadaja briga. Vprašamo samo: čemu toliko orožnikov in vojakov? Škof Nagel, kajor namestnik Kristusov, je moral precej, ko je prišel v Trst, priti kajor pastir k svojim — ovčjam osebno v Ricmanje, kajor je storil to pok. Andrej Maria Šterk,

ček iz trgovine in povedal Lebanki, da želi neki gospod z njim govoriti v kupičjskih zadevah.

— Kdo je ta gospod? je vprašala Lebanka nezaupno in dostavila nevoljno: To je čudno, da se ljudje za denar tako radi oglajajo, kadar ni mojega moža doma.

— Mislim, da tujec ni prišel prosit posojila, je menil pisarček. Bil je že večkrat pri nas, a vse svoje kupčije sklepa samo z gospodom, zato ne vem njegovega imena.

— Pripelji ga sem, je ukazala Lebanka in ko je pisar odšel, je hotel čim hitreje odsloviti Kržan. Ta je bil med pogovorom Lebanka s pisarčkom še enkrat v naglici preudaril svoj položaj in je spoznal, da mora na vsak način dobiti nekaj denarja. Zato je iznova poskusil pregovoriti Lebanko, da bi dala zahtevano posojilo. Še ko je govoril, so se odprla vrata in v sobo je vstopil mož, ki je ves presenečen vkljuknil:

— Kaj vidim? Vi ste tu, plemič Kržan. In čvrsti in zdravi?

Lebanka je vstała v znamenje, da je avljenica pri kraju. Kržan je videl, da ničesar ne opravi in se je ravno poslavljal, ko je prihitek pisar-

nikakor pa ne pošiljati orožnikov in nam zapreti cerkev, kajor da bi bili največji hododelniki. Sliši se vedno — od nekaterih, ki nas nepremišljeno napadajo, češ, da nočemu duhovnika, da živimo kakor živina, in vsled tega da so nam zaprli cerkev. Cenjeni čitatelj, na kakšen način se bodeš podal zagrizenemu Nemcu, ki te vedno sovraži, in ki je stal z bajonetom in puško proti tebi hoteč te suniti in ustreliti?

Komaj prišedši v Trst, se je Nagel že proti nam izkazal, kak priatelj bode Slovencem. Sedaj se seveda kesa storjenih svojih grehov, a žalibog prekasno. Prosil je že davno, da bi šel iz Trsta, a odgovorjeno mu je bilo, naj prej popravi, kar je zagrašil, še-le potem da mu bode možno zapustiti tržaško škofijo. Kaplan Ukmar ima, kajor običajno odkar je prišel v v Ricmanje, vsak dan mašo. Med tednom ne pride ničesar nalašč k maši; ob nedeljah pa pride ne vemo pa če iz radovednosti ali z namenom nas nadlegovati in dražiti kakšen Borštan.

Čujemo, da Borštane, ki se udeležijo maše v Ricmanjih, za vsakikrat nasiti in napoji duhovniško zavetišče na pošti v Borštu.

Da bi ne imel naš Ukmar tega zavetišča, bi bil že davno odšel iz Ricmanj. Reči moramo, da je Ukmar več v Borštu kajor — v Ricmanjih. Zjutraj precej, ko konča mašo, gre v farovž (baje poljubit svojo izvoljenko) in potem teče naravnost v zavetišče v Borštu. Moogo jih misli, da je na pošti kot praktikant, ker ga najdejo tam vsakikrat, ko pridejo na pošto. Posebno so mislili tistikrat, ko je bila poštarica v Rimu, ko so ga našli vedno samega. (Neka oseba nam je zatrdirila, da je res v tem času opravljala pošto).

Ea Borštan nam je prišel osebno povedat, da Ukmar in poštarica na govarjata vsakega, ki pride na pošto, naj pride k maši v Ricmanje in mu obeta golaš in četrt vina. Kadar ni Ukmarja in cerkvenika doma, zvoni sama kuharica. Zanimivo je gledati

kakšen petek, ko zvonita poldne Ukmar in njegova kuharica. Svetovali bi mu, ki ima pridno kuharico, ki opravlja lahko službo cerkvenika, ako nima kakega postranskega — zasuška v zavetišču v Borštu, naj bi si prisrbel kako službo v kaki klericalni vasi na Kranjskem, kjer bi lahko ustanovljal njemu priljubljene „Marijine družbe“ in bi s svojo izvoljenko živel v miru kot ptič. Na konec štirih let — smo zopet zaslili peti orglje. Minoli teden se je pripeljalo v Ricmanje dve kočiji duhovnikov. V petek so imeli ti duhovniki peto seveda latinsko mašo. Tisti dan so kajpak obedovali pri Ukmarju. Proti večeru so se možje še precej „v rožcah“ vračali nazaj v Trst.

Odkar je bila v Ricmanjih cerkev zaprta, t. j. v štirih letih, se je rodilo 87 otrok, ki čakajo na krst in sicer: 52 ženskih in 35 moških. — Umrlo jih je 98 in sicer: 57 ženskih in 41 moških. Od teh je umrlo 10 ženskih in 5 moških nekršenih. Civilnih porok se je vršilo v tem času 31. Od tujcev, ki stanujejo v Ricmanjih, se je krstilo 5 nevstetih otrok po raznih cerkvah drugih vasi.

Moški in ženske so že civilno poročeni, ki čakajo na birmo in obhajilo. V tem času je opravljala vsa duhovniška opravila — civilno župan Ivan Berdon. Naše geslo je: „Raje zmeraj tako, kajor pod rimokatoliški obred in Nemca Nagla!“

Državni zbor.

Dunaj, 20. januarja. V začetku včerajšnje seje je interpeliral posl. Hofmann-Wellenhof zaradi nedostatnih prostorov tehnične visoke šole v Gradcu. — Posl. Breiter je interpeliral želez. ministra, ali bi ne bilo na kak način mogoče prisiliti mesarje, da bi znižali cene mesu v tistih mestih, v katera se je dovolilo uvažanje klavne živine po poznižanih železniških tarifih. — Potem se je začelo razpravljati o nujnih predlogih poslancev Steinerja in Grossa glede regulacije plač državnemu

— Poznam plemiča Kržana in dasi nisem posebno premožen, sem vendar pripravljen, jamčiti zanj, a če mi hoče dokazati svoje priateljstvo, naj sprejemem dvesto tolarjev od mene kot posojilo, seveda tudi proti običajnim obrestim.

Lebanka ni bila nič prav zadovoljna, da jo je hotel kupčevalc s kouji pripraviti ob malo zaslužek. Poznalo se ji je to na obrazu. Kržanu pa se je zdelo, da bi ponižal samega sebe, če bi zdaj od kogarkoli vzel kakšen denar.

— Hvala za prijaznost, je reklo ponosno, a ker je banbir Leban odson, si bom že na drug način pomagal za toliko časa, da se vrne.

Kržan je hotel oditi, a zopet ni mogel. Vnovič je prihitek pisarček iz trgovine.

— Oprostite gospod, je reklo Kržanu, neki dečko je prinesel pismo, ki zna biti Vam namenjeno. Dečko je reklo, da ima pismo za plemiča Kržana, ki piše danes semkaj po posojilo. Ne zamerite — ste-li vi gospod, ta plemič?

LISTEK.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

No, sluga mladi, kam pa greš? Al' meni kaj povedat veš, Kaj dobrega, kaj hudega?

Narodna.

V prostorni, lepo opremljeni sobi je sedela priletna, tolsta žena, ki je z mrkimi pogledi motrila plemiča Andreja Kržana, ki je ves razburjen stal pred njo in ji skušal dopovedati, da ima pravico, zahtevati od trgovca in bankirja Lebana dvesto tolarjev posojila.

— Obžalujem, a jaz vam ne morem ustrezati, je zatrjevala soproga Lebanova. Moj mož mi ni nikdar povdel, da je pri njem naloženega kaj denarja za vas, na svojo odgovornost in brez jamstva vam torej ne morem ničesar posoditi.

Kržan je že obupaval, da dobi denar, vendar ni nehal prigovarjati tolsti Lebanki.

— Poglejte trgovske knjige svojega soproga! Tam mora biti vendar zapisano, da je zame naloženega precej denarja, ki se mi izplačuje v meščnih obrokih.

— Moj mož zapisuje take stvari v posebno knjigo, ki jo ima vedno zaprto, je odgovorila Lebanka. Denarja vam ne morem posoditi, ako ne dobiti dobrega in zanesljivega poroka. Saj imate vendar kaj prijateljev v Trstu?

— Nikogar ne poznam, je malodrušno reklo Kržan. V vsem svojem življenju sem bil le dvakrat v Trstu in tu me pozna samo vaš mož.

— Potem morate pač počakati, da se povrne moj mož s potovanja, je dejala Lebanka, hoteč s tem zaključiti pogovor s Kržanom. Videč veliko zadrgo Kržanovo je nekako tolažilno dostavila: Sicer pa vam ne bo treba posebno dolgo čakati, zakaj moj mož se vrne vsaj v štirinajstih dneh, če ne morda že prej.

Lebanka je vstała v znamenje, da je avljenica pri kraju. Kržan je videl, da ničesar ne opravi in se je ravno poslavljal, ko je prihitek pisar-

veče začudenje zagledal skrivnostega kupčevalca s konji.

— Vi, gospod? Kakšen slučaj! Prav vesel sem, da vas zopet vidim.

— Kaj se poznata? je vprašala Lebanka. In obrnivši se k Kržanu dostavila: Pravkar ste rekli, da nikogar v Trstu ne poznate.

— Kdo bi bil slutil, da je ta gospod v Trstu, je menil Kržan in vzel svoj klobuk s stola, da bi odšel.

Lebanka pa je bila dobra kupčevalka in se zvesto in dosledno držala načela, da mora človek vsako priliko izrabiti, in če je zaslužiti le en sam groš.

— Če jamči ta gospod za vas, je dejala Kržanu, vam r

uradništvi in učiteljstvu. Posl. Sobotka je rekel, da bi se bilo moralno pomagati v prvi vrsti tistim uradnikom, ki ne morejo izhajati z draginjsko dokladom. Uradnikom nižjih činovnih razredov se bo dalo le par krajcarjev, dočim se plače višjih uradnikov zvišajo za velike zneske. Kako uradnikom, bi se bile morale zvišati tudi plače pisarniškim pomočnikom, poštним oficijantom in finančnim stražnikom, ne pa, da se je ta ureditev prepustila naredbenemu potu. — Posl. Gessmann je izjavil, da je vsak govor odveč, ker vlada ne sprejme nobene spremembe na načrtu. — Posl. Fresl je izjavil, da je načrt nezadosten, posebno je ves aktivitetni sistem zastarel. — Posl. Klumpar je predlagal ustanovitev novega krajevnega razreda za mesta nad 200.000 prebivalcev in da je vlada dolžna, vsako izpraznjeno mesto v treh mesecih razpisati. — Posl. Breiter je rekel, da zakon nima znakov premišljenega in treznega dela, temuč je le v naglici skovan agitacijski volilni fond za vlado. Cela vladna akcija se je zapričela v zadnjem trenotku brez načrta. Izjave fin. ministra so površne in bodo prvočne slabo kri med uradništvo. Govornik je zabteval, naj stopi zakon v veljavo že s 1. januarjem 1907. Ako se je dobilo pokritje za vojaške kredite, dobilo se bo tudi za uradniške plače. Končno se je zavzemal za sodne raznašalce in služe. — Posl. Schreiter je napovedal za meritorno debato celo vrsto resolucijskih predlogov. — Nato se je razprava prekinila ter se bo nadaljevala v pondeljek. Potem pridejo na vrsto takoj duhovniške plače in razne vojaške zadeve.

Prihodnje državnozborske volitve.

Brno, 20. januarja. „Moravska orlice“ poroča, da je vlada izdala na državne uradnike okrožnico, ki svari uradnike pred ostentativnim nastopom v narodnih in političnih bojih. To svarilo se je baje izdalo z ozirom na predstoječe državnozborske volitve.

Dunaj, 20. januarja. Nove volitve v državni zbor se razpišejo že v začetku meseca aprila. Meseca aprila in maja bodo zborovali deželní zbori, a novi državni zbor se skličeše v mesecu juniju.

Afera Polony-Halmoš.

Budimpešta, 20. januarja. Izjava, ki si jo je izposloval justični minister Polony od bivšega župana, dvornega svetnika Halmoša, in ki jo je prečital v včerajšnji seji državnega zabora, se glasi: Dne 9. t. m. sem izrekel v konverzacijski sobi mestne hiše opazko, ki je proti mojemu namenu prišla v javnost. Ko so me zaradi tega izpravevali, potrdil sem svoja izvajanja tudi v časopisih. Ker pa sem se prepričal, da ta sumnjenja ne odgovarjajo resnicu, in ker ekselenca niste ničesar zakrivili ne kot član mestnega sveta ne kot odvetnik, kar bi moglo škodovati Va-

Da, plemič Andrej Kržan sem jaz. Kje je dečko?

Pisar je dečka poklical v sobo. Kržan ga je sprejel z dolgim pogledom, kakor bi hotel ugantiti iz dečkovih oči, kako vest mu je prinesel. Naglo je odprl dehtete pismec in čital.

„Ljubi plemič Kržan. Moj oče potuje z menoj v Benetke. Moj naslov izveste pri cerkveniku v cerkvi . . . Prosim vas, pridite čim prej za menoj v Benetke. Potrebujem Vas nujno. Zaupajte srečni zvezdi, pod katero ste rojeni, in hitite! — Asunta.“

Ko je Kržan to pisano spravil v žep, ga je vprašal kupčevalce s konji.

— Plemič Kržan, ali tudi zdaj nečete sprejeti moje ponudbe?

Kržanu se je zdelo, da se glasi to vprašanje nekoliko porogljivo.

— Da, odklanjam Vašo ponudbo in tudi ponudbo gospe Lebanove. Pomagal si bom sam.

Kržan se je prav nahalko priklonil Lebanki in kupčevalcu s konji in odšel iz sobe, tako ravno, tako

šemu ugledu v javnosti, smatram za svojo čast in dolžnost, izreči svoje obžalovanje nad krivdo, ki se Vam je pripeta ter Vas prosim, da smatrate moje izjave za neizgovorjene.“

Politična javnost se s to izjavo ne more zadovoljiti, ker je znano, da je bila — izsiljena. Izjavo je izposloval vsekakor po naročilu ministra Polonyja samega od bolnega Halmoša njegov zdravnik dr. Wein. „Pester Lloyd“ piše o tem: „Halmoš ima odkar mu je žena umrla, neravnove napade, telesno je zelo one-mogel ter je čestokrat melanholičen. Ta njegov položaj so izkoristili prijatelji justičnega ministra, da so potom Halmoševega zdravnika dr. Weinaplivali na njegovo rodbino tako, da so pripravili Halmoša do te izjave. Dr. Wein je namreč plašil Halmoševu rodbino, da ne more prevzeti nobene odgovornosti za ozdravljenje in življenje Halmoševa, aki bi ga še nadalje vznenirjal ta afera. In sinovi so se zbalili za očetovo zdravje ter toliko časa prigovarjali očetu, da je podpisal to izjavo, ki jo je dr. Wein

Razmerje med Avstrijo in Srbijo.

Budimpešta, 20. januarja. V političnih krogih se zatrjuje, da so se zadajo dni zelo zboljšale nadre, da se kmalu dožene normalno razmerje med Avstrijo in Srbijo. Zaradi tega se tudi prihodnji mesec ef ktrira srbsko državno posojilo v znesku 90 milijon frankov, in sicer se udeleže emisije francoske in nemške finančne skupine.

Locitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 20. januarja. Na včerajšnji konferenci so se škofje zopet bavili z eventualnostjo, da se uvede privatno bogoslužje. Skoraj vse škofje pa so izjavili, da se naj duhovniki zatečejo k privatnemu bogoslužju šele v skrajnem slučaju. Končno se je sklenilo da naj bogate škofije prispevajo za podporo revnejšim s 15% svojih dohodkov. Ta denar se naloži in upravlja v inozemstvu.

Ministrski predsednik predloži zbornici zakonski načrt, s katerim se splošno odpravi prijava za javne shode, a za bogoslužne shode je taka prijava fakultativna. Duhovniki bodo smeli tudi brez izjave imeti javno bogoslužje v cerkvah, ne da bi kršili zakon. Tisti pa, ki podajo take izjave pri oblastnem, bodo uživali posebne prednosti, ki jih daje zakon z dne 2. januarja 1907.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. januarja.

— **Koroški Slovenci** so pri kamniškem lističu z daj stalno "v delu". Kakor morska kača se vlečejo članki o Koroški z raznimi zdravilnimi nasveti. Na delo rajše, gospoda! Pot med Korošco je odprta, prirejajte jim poljudna, primerna predavanja, prirejajte shode in izlete ter jim

krepkih korakov in ponosnega izraza, kakor da nosi v žepu celo premoženje.

Pred hišo je našel dečka, ki mu je prinesel pismo. Dal mu je ves drobni denar, kar ga je imel, a izvedeti ni mogel ničesar posebnega. Dečko je povedal, da ga je blizu Lebane trgovine najel neznan mož in postal s pismom v hišo. — Naročil mu je bil, naj pismo tam pusti, če ne najde gospoda, kateremu je namenjen

Kržan se je odpravil v gostilno, kjer ga je čakal Tomo. Vzlio veliki skrbi, kako si zdaj pomore do denarja, je spotoma vendarle vedno iznova čital pismo vojvodine Asunte in je čital tudi že potem, ko je je znal na pamet.

— Tomo, pripravi vse kar treba, da odjezdiva še danes in pridi potem k meni na važen pogovor.

S temi besedami je Kržan odšel z dvorišča, kjer je bil pri hlevu našel Toma, in vstopil v gostilno. Njegov sklep je bil storjen. Prodati je hotel zlate svoje ostroge in zlato svetinjo, ki je ed krsta nosil na prsih, ter s tem domarjem odjedosti v Benetke.

(Dalej prih.)

vzbudite narodno zavest! Pomagajte jim do slovenskih šol, čeprav brez poslance, čigar volitev je "postranskega pomena", — da ne bo prepozno, skrbite za to, da bodo znali in umeli — pismeno slovenščino — das unverständliche neuslovenisch", kakor imenujejo nemški nacionalci naš jezik. Vzemite Nemcem to najhujše in najizdatnejše orožje v narodnosti — nem boju proti nam in rok! Pokažite jim, da so tudi med Slovenci posvetni inteligenčni ljudje, ki se ne sramujejo svojega jezika, nego se ponosni nanj. Delajte in ne — pišite samo brezplodnih lepih besedi v "Našem Listu". Dosedaj še ni bil s Kranjskega med Korošči nič drugi kot — Gostinčar in Zabukovec ter socijalni demokrat Kristan. Ti ne bodo rešili koroške Slovenije, ki potrebuje resnih delavcev. Pa tudi s samim zavljanjem slovenskim liberalnim poslancem ni Korošcem nič pomagano. Sicer so očitanja pa liberalnim poslancem neosnovana. Korošči ne bodo nikdar pozabili onega trenotka, ko je dr. Tavčar ob času, ko se je dalo v odseku za volilno reformo še kaj doseči, predlagal, da se da že v odseku Korošcem vsaj en siguren mandat, in ko je tedaj dr. Žlindra protestiral proti temu rešilnemu predlogu. Z energičnim nastopom, z obstrukcijo pa bi se bilo vsaj toliko doseglo, kakor je dr. Bartoli. Korošči so prodali in izdali — Šusteršič in suženjsko pokorna mu banda. To ostane pribito za vse večne čase, in naj pišejo mladi Štemberčki kar hočejo. In zakaj je Šusteršič prodal koroške Slovene? Eden glavnih vzrokov, najznikotnejši vzrok je bil njegova — osebna mržnja! Radi te osebne mržnje ima trpeti vse slovenski narod — naj to ve vsa slovenska javnost!

Koroški Slovence.

— **Naša duhoščina**. Med duhovščino na Kranjskem sta dve struji, starejša in mlajša. Starejša obsegajo večino starih duhovnikov, ki se najprej menjijo za svoj duhovski poklic, v mlajši so pa mladi srboriti kaplani in tudi nekateri župniki, ki stopajo po političnih stopnjah škofa Jegliča in se brigajo za vse prej nego za svojo duhovsko službo, ker to zahaja njih škof. Tuintam nastane vsled tega nasprotje med starim in osivelim in izkušenim župnikom in v škofovem duhu vzgojenim kaplani. To nasprotje se kaže tudi v že večkrat omenjenih pastoralnih konferencah ljubljanske škofije. Tukaj mladi kaplan s škofovim dovoljenjem bere levite starejši struji, češ, da noče ustanavljati izobraževalnih društv in se ne briga za politiko, ampak hoče biti le bolj služabnik altarja in označiti večne resnice, ki so danes in jutri vedno iste. (Mladim kaplani je zoperno oznanjati večne resnice, ki so vendar vedno enake, zato hočejo imeti zmirom kaj novega!) O mlajši struji pa beremo: "Mlajši večinoma vneti adovkatje oltarja (sic!) so mnjenja, da duhovnik naj greven iz zakristija in naj stopi na čelo "Slovenske ljudske stranke" in naj stoji na čelu, dokler si po izobraževalnih društvih ne vzgoji zanesljivih katoličkih lajikov. Z občudovanja vredno vztrajnostjo gredo proti svojemu cilju... Uspehi izobraževalnih društv danes še niso vidni, pač pa se bodo gotovo pokazali tekmo časa." To so odkrite besede. Naši klerikalci vedno trdijo, da se naša duhovščina ne vtika v politiko, tu pa imamo potrdilo od duhovnika samega, da je temu res tako. Kar se tiče uspehov izobraževalnih društv, so že danes vidni. Ozrimo se le v Mirno na Dolenskem, kjer so člani izobraževalnega društva poštene moža skoraj ubili in takoj divje ž njim ravnali, kot morejo le rasbojni. Poglejmo v katerokoli izobraževalno društvo, povsod se goji brezmejna hinavščina in sovraštvo do onih, ki niso v takem društvu. Tudi glede morale bi se dalo marsikaj napisati. Uspehi so torej že zdaj vidni. Ako jih pa naša duhovščina s škofom vredne ne vidi in čaka že bolj vidnih, potem pa smemo biti pripravljeni na najlepše.

— Lamprek, kje si? Kakor je manzo, sta dr. Breje in monsignor

Podgoro tožila dr. Evgena Lampeta kot urednika "Slovenca" radi razdaljenja časti. Dotična obravnavava bi morala biti že v pretekli sezoni pred porotniki v Ljubljani. Toda razprava se ni mogla vršiti, ker je Lampek nakrat izginil iz Ljubljane, baje ne da bi kdo vedel zanj, in se mu vsled tega poziva na obravnavavo ni mogel vročiti. To je že stara finta premetnega Lampka. Kadar bi moral na zatožno klop, je redno pravočasno odkuri iz Ljubljane in naj se še tako sprašuje po njem, živa duša baje ne ve, kam jo je popihal. To je storil v enakem slučaju že pred leti in letos, ko bi moral že zopet na otožno klop, se je zopet domislil, da bi ne bilo napočno, ako bi razpravo nekoliko zavlek; vzela ga je noč in sodišče sedaj zmanj v brezuspešno povprašuje: Lampek, kje si? Sicer se pa Lampek moti, ako misli, da se mu bo s takšnimi manevri posrečilo uteči odsodi in kazui! Enkrat se bo že vrnil v Ljubljano in takrat ga prime sodišče že za "kravatec". Če se je pa Lampek v junaškem svojem sreču odločil, da za vedno obrne hrbit nevzvražljivi Ljubljani, ki ne zna po zaslugu ceniti njegovega "svetega in požrtvovalnega" dela za domovino, je nam tudi prav v! Bog ž njim, jokal se za njim ne bo nihče!

— **"Najbolje informiranem"** listu v prijazno vednost. "Slovenec" je blagovolil v svoji 14. številki t. 1. zapisiti "golo" resnico, da moja malenkost zajema snov za znane "pedagoške utrinke" v "Popotniku" iz raznih nemških pedagoških in nepedagoških listov in da največkrat objavljam ono snov dobesedno, brez prave kritike iz "Wage". Nato samo sladeče: V pedagoškem pregledu, ki ga podajam čitateljicam in čitateljem "Popotnika" pod naslovom "Pedagoški utrinki" se naslanjam v pretežni večini na slovenske pedagoške liste in sicer na češke, poljske, hrvatske in srbske. Da tu ne morem prezreti niti nemških, je umevno, kajti nemško šolstvo nam mora biti — po željah višjih oblastev — vzor šolstva. Trditev pa, da "plonkan" besedeno iz "Wage", je pa čisto do-
stojen dokaz najboljše informacije v "Slovencu". Veleučeni uredniki "Slovenca" so slišali nekoč, da objavlja dunajska "Wage" nekak "pädagogische Rundschau". Torej "Wage" objavlja, "Popotnik" "plonka". Najbolje informovanim urednikom "Slovenca" to le: Ako najdete v dobi zadnjih treh let v mojih "pedagoških utrinkah" le en "utrinek", ki je dobesedno "preplonkan" iz "Wage", darujem za vsakega groš za škofove zavode. Potrjujem, da sem se v početku svojega "pedagoškega pregleda" ozrl tuintam na "Wage", a jo tudi vselej citiral. H sklepnu le-to: Svoje "pedagoške utrinke" bom nadaljeval toliko časa, dokler bo ogromna večina slovenskega učiteljstva zadovoljna ž njimi. In da se ravno ti "pedagoški utrinki" čitajo bolj kakor oni "neslani Quark" v pokojnem "Kat. Obzorniku" in v novem "Času", zato imam pa premnogo pismenih in ustmenih priznanj.

Iv. Šega.

— **Krajni odbori "Narodne stranke za Štajersko"** pozor! Iz Spod. Štajerja se nam piše: Vaš cenjeni list je že opozoril na veliko nevarnost, ki preti našim slovenskim ljudskim šolam po absolventinjah deželnega nemškega učiteljšča. Pro forma so te usposobljene za slovensčino, de facto pa povsem nemško vzgojene: vsaj je bil a priori namen tega dež. učiteljšča, kolikor toliko pripomoči k ponečavanju slovenskega dela Štajerske. — Iz verodostojnega vira vemo, da imajo okrajni šolski nadzorniki od zgoraj naročilo, da jesenske absolventinje nemškega mariborskoga deželnega učiteljšča placirajo na naših slovenskih ljudskih šolah. Nekatere so nam res že vrinili. A, "hauptschub" že pride! Zato pa okrajni odbori nove stranke, ki si je napisala na prapor svojo zahtevo, da v slovensko šolo sodi le naveden

slovenski učitelj, odnosno učiteljica: bodite budni in pazite, koga vam hočejo poslati za vzgojitev deci vaši. Vsepovsod: pozor!

— **Svoji k svojim ali Nemec k Nemcu**. Celjska "Deutsche Wacht" priobčuje dolg članek, v katerem se v zmislu izvajanj nekega "südmärkiga" potovalnega učitelja z imenom Heeger zavzema za to, naj bi se osnovala "narodna kupčevalska zveza", katere naloga naj bi bila pred vsem strogo paziti na to, da bi se skrapulozno izvajalo načelo "Nemeck Nemu". Po tem načelu bi naj Nemeč kupoval samo pri Nemcu, vsak nemški trgovec bi naj bil začlenjen samo z blagom od očno nemškonarodnih tvrdk, takisto pa bi moral vsak Nemeč v svoji službi imeti tudi samo nemške nastavljence in uslužence. In celjski nemškutarski trgovci založeni z golj z nemškim blagom, ako pri njih kupujejo samo Nemci in ako imajo v svoji službi samo Nemce, a naj se strogo drže svojega načela in naj do slednjo temu potem tudi zavračajo slovenske odjemalce! Tega seveda Celjani ne bodo storili, ker bi v tistem hipu morali vzeti v roko beraško pačico in pobrati šila in kopita iz Celja. Ako bi to Slovenci v Celju in v okolici uvaževali in se strogo ravnali po geslu "Svoji k svojim", kakor groze sedaj celjski nemškutari neumčirji z devizo "Nemeck Nemu", bi se že zdavnata bili izn-bli nemškutarske golazni iz svoje sredine in Celje bi bilo že zdavna slovensko mesto. Žalibog, da so še Slovenei vedno tako kratkovidni, da nosijo še vedno svoje težko prislužene groše v malo nemškutarskih kramarjev in krčmarjev in rede tako na svojih prsih strupene gade, ki jim grene življena. Kadaj se bodo Slovencem odprle oči, da bodo uvideli, da je elini umestni in pametni odgovor na devizo "Nemeck Nemu" strogo izvajanje načela "Svoji k svojim"!?

— **Vollino gibanje na Kranjskem**. G. Omersa Fran naznana, da umakne svojo kandidaturo za prihod

kone svojo nezvesto ljubico. Ko pa Lucia pozneje izve resnico, zblazni in umori svojega soproga. Edgard pozove Henrika na dvoboj na pokopališču ravenswoodskem. Mimočni mu povede, da je Lucia smrti blizu, in kmalu tudi zapoje mrtvaški zvon iz asthonskih grajskih lin. Edgard pa si v obupu vzame sam življenje. — Gaštano Donizetti, ki je zlil glasbo za to znamenito delo, koga snov je prav za prav zajeta iz W. Scottova poviši "Nevesta", je učenec Rossinijev in ga odlikujeta, kakor tega, pred vsem globok čut in velika dramatična sila. "Lucia di Lammermoor" se je pela prvkrat leta 1835. v Neapelju, leta 1837. se je uprizorila na Dunaju in leta 1838 v Pragi. Od takrat je stalno na repertoarju vseh večjih gledališč. Partitura "Lucie" spada gotovo med najvažnejše in najkrasnejše, ki jih je zmoglo preteklo stoletje. V solo točkah odlikujeta se pred vsem vlogi Lucie in Edgarda. Od krasnih ensemblov je omeniti posebno svetovnoznan sekstet v drugem dejanju, ki pomenja musicalni višek vsega dela. — V četrtek (nepar) se uprizori prvič na slovenskem odrvu mlodram "Arlešanka", spisal Alphonse Daudet, godbo zložil Georges Bizet, za soboto (par) pa se pravljata Finžgarjev "Divji lovec".

— **Slovensko gledališče.** Gledališča popoldanske nedeljske predstave Štolske veseloigre "Na letovišču" omenjam kot najvažnejše, da je bilo gledališče zelo dobro, za predpust neavadno dobro obiskano. Ali naj to pripisujem na rovaš ljubezni našega občinstva do gledališča, ali dejstvu, da se je predstavljala veseloigra, ki je sicer mršava po dejanju in komiki, pri kateri pa vendar pride bedast Avgust do svoje cirkusovske včijave. Mene je bilo malone sram, da more ponuditi naše gledališče tako malo, da pokaže igro tako nezadostne umetniške vrednosti najširšim narodnim slojem, ki pridejo široko odprte daše, razklenjenih oči v naš prosvetni kram. Glejte to naše ljudstvo, ki pride v slovensko gledališče, kaka prilika je to, da ga navdušimo in razvremamo za nekaj višjega, lepega. Res, zdaj jo predpustna doba, ali daje nam komedij, ki res nekaj osebujejo, v katerih je kri in mozek in dus. Predstava ni bila slaba, ali kjer nič ni, tam se cesar pravijo izgubi. — Zvečer se je ponavljala tretjič krasna Hauptmannova bajka "Potopljeni zvon". Večer je bil lep, človek si ohranil nekaj iluzije, ki jo prinese s seboj, in to se mora pohvalno omenjati pri našem tehničnem in umetniškem materialu. Kdor ni videl "Potopljenega zvana" na večjih odrih, mora biti po pravici zadovoljen s snočnjo predstavo. Posamezni prizori, kadar nastopa Rutica — gospa Taborsko opozarjam, naj se varuje afekcije, ko se pojavi Čatež, vloga Danilova, v prizorih z zvonarjem, g. Taborsky, prizor z rusalkami, te in še druge scene so bile zelo v razpoloženju in tonu Hauptmannove drame. Da je g. Taborsky v igri in maski bolj fantašičen, bi bolj ugajal, ostalo osobje, gd. Noskova, gosp. Nudič, g. Barjaktarovij, zaslžijo pohvalo. Torej intendanca naj se malo ozira na predpust, pa nikakor ne budalastik burk, ampak klasičnih veseloiger. Shakespeare, Molire, Gojoli, Čehov.

Gama.

— **Občnemu zboru "Ženskega telovadnega društva v Ljubljani"** dne 17. t. m. je prisostvovalo izredno mnogo članic. Starostka gospa Frauja Tavčarjeva je z ljubeznimi besedami pozdravila zborovalke ter

zborovalke ter omenila vesele pa tudi bride ure v pretečenem letu. Javne telovadbe, udeležba pri "Sokolovih maskaradi, izleti, vse je pripomoglo k napredku, ki mora veseti vsakega. Nadalje se je spominjala prerano umrle marljive tajnice gd. M. Vodvičeve, ustanovnice in večletne odbornice gospe A. Juvančičeve ter pozvala načoče zborovalke, da se v znak sojalja dvignejo s sedežev. Končno se je zahvalila dosedanjim odbornicam za njihovo marljivo delovanje, ter prosila vse, da ostanejo zveste društvu v korist in narodu v prid. Temu je sledilo poročilo načelnic gd. Jos. Kajzeljeve, ki je prevzela tudi tajniško poročilo. Društvo je imelo v minolem letu 3 ustavnice, 27 podpornih in 20 izvršajočih članic. Odbor je sklepal v 13 sejah. "Sokolove" maskarade so se članice udeležile v dveh skupinah. — 1. aprila 1906 je bila telovadna skušnja, pri kateri je nastopilo 82 telovadk. Pri tej priliki je prvič javno nastopil tudi društveni borilni odsek. Za tukajšnje razmere, v katerih odločujejo, žal, ne neutemeljene predstoki, se je storil ta korak pač petdeset let prekmalu, sicer bi se v nekem slovenskem časopisu ne bilo pisalo, da je bil nastop borilk "izzivajoč", "smešno-kavalirski". Pri javni telovadbi, ki se je vrnila na Novega leta dan, je nastopilo 29 telovadk. Članic in gojenk drugega oddelka. Od dohodkov tega nastopa je društvo da-

rovalo za Gregorčičev spomenik 50 K. — Statistični pregled telovadnega obiska kaže: udeležba v vsem skupaj 3360, telovadskih ur 96, povprečni obisk na uro 35, največ 101, najmanj 8. Koncem leta je bilo vpisanih 117 telovadk, 20 članic, 97 gojenk. Telovadilo se je ob sredah in sobotah v dveh oddelkih. Borilni odsek je imel na teden dve borilni uri, ki jih je obiskovalo 10 članic. Iz poročila blagajnčarke gospe Skaletove je razvidno, da je imelo društvo 1228 K dohodkov in 1190 K stroškov, torej 38 K prebitka. Nato se je vrnila volitev odbora. Za starostko je bila izvoljena gospa Franja dr. Tavčarjeva; nje namestnica gospa dr. Kokaljeva; načelnica gd. Jos. Kajzeljeva; odbornice gd. Matilda Debevec, ga. M. Hribarjeva, ga. C. Kavčnikova, ga. M. Perščekova, ga. M. dr. Piršček, ga. M. pl. Trnkoczyjeva. Pregledovalki računov: gospa M. Jebačnova in gospa A. Hudovernikova. — Kot delegatinje za zvezni občni zbor so bile izvoljene gospa Fr. dr. Tavčarjeva, gospa M. dr. Kokaljeva in gospa M. Peruščekova; za zastopnico društva v odboru "Slovenske sokolske zvezde" pa gd. Jos. Kajzeljeva, oziroma nje namestnica gd. M. Debevec.

— **Vesoljna selitev na osušeno barje.** Čujemo, da se je "Sokolu" posrečilo pridobiti zoologski zavod vseučilišča v S-rajevu za to, da mu z umetnim krmiljenjem izredi do 12. svedčenja orjaškega bramorja, karorši bodo na osušenem barju nekaj brez umetne pomoči rasli. Učenci so si dali poslati zbirko lepih bramorjev obojega spola in so najlepše parčke poročili. Prve so jih pa pustili delj časa živeti pod posebno udobjem p. g. j. Otroci teh bramorjev so bili že takole veliki, kakor mlade mačke. Od teh zopet se je posrečilo dobiti na isti način zarod v velikosti dorasilih zajcev. Sedaj napajo, da bo prihodnja generacija dosegala vsaj velikost lovskih psov. In ker se bramorji zelo hitro plode, upati je, da dobimo do 12. svedčenja bramorja v velikosti pinčavskega žrebla v Ljubljano.

— **Plesni venček "Glasbene Matice".** V soboto zvečer se je vršil v veliki dvorani "Narodnega doma" plesni venček "Glasbene Matice". Pridritev naša prituljene "Matice" so vse izbrano obiskane in čudili bi se, če bi katera ne uspela povsem ugadno. Tudi sobotni plesni venček ni zaostajal za njimi. Bil je obiskan izbran, da je prvo četvortko plesalo okoli 120 parov, drugo do 100, češko besedo pa 40 parov v 10 kolobarjih. Seveda je bilo plesalcev in plesalk še mnogo več. Zabava je bila vsestransko animirana in se je ples vršil na ameriški način: da odmora so volile dame in še potem gospodje. Ta vspored je vdihnil še živahnejše življenje v preditev in so tudi dame imele neomejeno priložnost pokazati, kateri gospodje so glavni ljubljenci njihovih src. No, moški se pri tej izberi niso mogli pritoževati, da bi se godila komu kakva krivica, kajti po odmoru je bila ost naprjena v nasproti smeri, in dame so znale za to. Plesalo se je do ranega jutra z nezmanjšano vnetostjo. Cetvorke in besedo sta aranžirala gg. Rozman in Knific prav spremno. Plesni venček je uspel torej prav izvrstno. Hvala zato gre društveni godbi, ki je neumorno svirala, pa tudi restavratorju g. Kržišniku, ki je z izbrano jedjo in pijačo poživil svoje goste, da jih ni utrudil dolgotrajen ples.

— **Ljubljanska skupina avstrijskega društva železniških uradnikov** je imela snoči v hotelu "Južni kolodvor" svoj redni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan tako od tukajšnjih kakor tudi od zunanjih članov. Od centrale sta prisla njena predsednikova namestnika gg. Bastendorf in Tomeschik. Zborovanje je otvoril gosp. Kobler, ki je srčno pozdravil noviče in predstavil obo preje imenovana gospoda ter g. Gutnika kot zastopnika oblasti, pozdravil pa tudi zastopnika časopisov. Za uradnike državne železnice je razveseljivo, da se jim 40% doklade vstjejejo v pokojnino. Upa in želi, da se to zboljšanje zgodi tudi uradnikom južne železnice. Da se je to vstjetje izvršilo, gre zasluga centrali na Dunaju. Naj bi žel. uradniki delali na to, da bi člani v obilnem številu pristopali k društu. Zapisnikar gosp. Kotnik je poročal nato o delovanju skupine preteklo leto. Bila sta dva izredna občna zbor. Na enem so poročali delegati o svojem potovanju na Dunaj glede zvišanja plač, drugi se je pa vršil zaradi neutemeljene premetstive člana gosp. Kejžarja v Maribor. Skupina je protestirala proti temu premetšenju. Priditev skupine so slabno uspele. Gosp. zapisnikarju se je izrekla zaupnica. Nato se je razvila občarna debata zaradi nenadnega in nepojasnjenega odstopa bivšega državnega predsednika gosp. Kokalja, ki je 22. decembra pr. I. kratkomalo

naznani svoj odstop in ni prišel na včerajšnji občni zbor, dasi je bil povabljen od odbora, da naznani vzroke svojega odstopa, pa tudi pismeno jih ni naznani, kateri pogoj se muje stavil, če bi prvega ne izpolnil. V d. bat. se je povdarjalo, da je g. Kokalj samovoljno ravnal in se ni brigal za sklepe občnega zborja, kar vsekakor ni bilo v korist skupine. Vsled tega je bila predlagana nezaupnica proti njegovemu delovanju v skupini in občanu, da se ni odzval vlijednemu vabilu. Prva ni bila sprejeta, drugo pa je bilo sprejeto soglasno. Iz poročila blagajnčarke gosp. Ostermana posnemamo, da je značalo število članov koncem leta 1906 134. Dohodki so znašali 1894 K 60 v (od tega dobi centrala 1484 K 40 h). Stroškov je bilo 216 K 18 h. Skupno premoženje skupine znaša 890 K 26 h, v blagajnici je bilo koncem leta 119 K 37 h. Ker sta preglednika gg. Verstovšek in Petek našla vse knjige in račune v redu, je bilo poročilo odobreno. Pri volitvah so bili izvoljeni sledeči gospodje: Negovetič za predsednika, Verstovšek za I. in Kobler za II. podpredsednika; odborniki so Jebačin, Perne, Hofman, Teykal, Prek, Osterman, Petek, Kneisel in Borštnar, preglednika računov pa Gomiljšek in Pavliček. Pri raznorodostih je g. Bastendorff izrazil veselje, da kaže skupina tako živahno življenje, kakor se vidi iz pričujočega zborovanja Upa, da bo g. Negovetič in odbor vestno vršil svojo nalogo. Ko je g. Kotnik naznani, da je mariborska skupina postala poziv glede nameravanega shoda v Mariboru zaradi raznih zboljšanj uradnikov južne železnice, je kot odposlanec te skupine poročal o tej zadevi g. Kejžar, ki so ga zborovalci hrupno pozdravili. Doklade nočne službe naj se ustanove tako kot na državni železnici, akordne postaje pa naj ostanjo v i. meri kot doslej. Glede zboljšanja plač srednjim uradnikom se še ni nič storilo. Načo je govoril g. Tomeschik, ki je poudarjal, da ima personalna komisija danes premalo pravico in da je preslab gledo izboljšanja plač uradnikom pri južni železnici. Zahteval je, da se razmere korenito zboljšajo. Zboljšanje na državni železnici bi ugodno vplivalo tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker se ni stinjal s postopanjem ravnateljstva tudi na južno železnico. Centrala bo storočila to na namen vse, kar bo mogla. Govoril je nato o združenju vseh avstrijskih železniških uradnikov. Glede mesečnega plačevanja za razveseljevalni, zdraviliški in pomočni fond je bil sprejet predlog g. Kotnika, naj odbor pošije nabiralno polo na člane, ki naj povede, ali plačajo za prvi, če pa za tega ne. pa za drugi in tretji fond. Odbor bo preskrbel vsaki postaji bloke, s katerimi se pobriajo prispevki za zdraviliški fond. Nato je g. Bastendorff obširno govoril o odstopu predsednika Wasselyja, ki je odstopil, ker

pila v nov stadij in se sodi splošno, da mora Polonyi odstopiti.

Budimpešta 21. januarja. Z afero ministra Polonyija se je včeraj zopet bavil ministrski svet. Danes zvečer ima neodvisna stranka sejo, v kateri bo vzela to stvar v pretres.

Sofija 21. januarja. Protikneju Ferdinandum so bile tu zopet velike demonstracije. Na vojaštvo, ki je demonstrante razgamaralo, so dijaki in delavci streličali iz revolverjev in metali kamne. Knz, ki je odsoten, je neki dovolil, da se v Sofiji razglasiti obseđeno stanje.

Petrograd 21. januarja. Car je podljal, "izjemno varnostno stanje" za šest mesecov.

Pariz 21. januarja. Včeraj so bili tu zaradi nedeljskega počitka veliki izgredi. Nedeljski počitek je zakonito zakazan, a skoro nihče se ga ne drži. Največji nemiri so bili na Place de la République in v okolici, ker je tam delavska borza. Policija, ki je hotela izprazniti kavarno nasproti delavskih borz, je bila napadena in mnogo redarjev ranjenih. Nato se je vnel boj tudi zunaj kavarne. Morali so priti dragonci, da so napravili red. Nemiri so se nadaljevali. 200 izgrednikov je naskočilo bazar tik Place de la Républike; pobrali so vse polno blaga in ga odnesli. Končno je prišlo več oddelkov vojaštva, ki so po resničnih bojih razgnali izgrednike in napravili mir. Kako veliki so bili izgredi, se vidi iz tega, da je bilo ranjenih kakih 250 oseb, več sto pa aretovanih.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka v Ljubljani".
Uradni kurz dan, borz 21. januarja 1907.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
42% majská renta	99 25	89 45
42% srebrna renta	101 15	109 35
4% avstr. kronška renta	99 35	99 55
4% zlata	117 25	117 45
4% ogrska kronška renta	95 85	98 05
4% zlata	114 80	114 50
4% posojilo dež. Kranjske	99 55	100 05
4% posojilo mesta Slijet	104 50	101 50
4% Zadar	99 85	100 85
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	99 85	100 85
4% češka dež. banka k. o.	99 60	99 70
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99 40	99 90
4% pest. kom. k. o. z 10% pr.	100 -	101 35
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	105 8	106 80
4% last. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 -	101 -
4% z. p. s. ogr. hip. ban. obli. ogr. lokalnih žel. ležnic d. dr.	100 -	100 50
4% obli. češke ind. banke	100 -	100 35
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	100 -	100 20
4% prior. dolenskih žel.	99 90	101 -
4% prior. juž. žel. kup. 1/4	8 7	99 75
4% avstr. pos. za žel. p. o.	31 75	318 75
Srečke.	100 7	101 70

Srečke od 1. 1860/1	157 -	159 -
od 1. 1864	66 5	2 8 0
tiskske	20 1	20 -
zem. kred. i. emisije II.	276 25	2 6 25
ogrskie hip. banke	281 4	294 40
srbiske à frs. 100- turške	24 4	32 2
Basilika srečke	101 -	109 50
Kreditne	68 -	169 -
Inomoške	22 60	24 60
Krakovske	44 8	48 -
Ljubljanske	77	85
Astr. rdeč. križa	88	95 -
Ogr.	56	61 -
Rudolfove	47 50	49 50
Salcburške	88 -	30 -
Dunajske kom.	80	63 -
Deležne	600 -	508 -
Južne železnice	175 70	173 70
Državne železnice	691 -	692 -
Austr.-ogrskie bančne debn.	1779 -	788 -
Astr. kreditne banke	687 75	688 75
Ogrske	837 -	8 8 -
Zivnostenske	244 75	245 75
Premogokov v Mostu (Brück)	744	750 -
Alpinske montane	62 25	625 25
Práške žel. ind. dr.	65 5	2 65 -
Rima-Murányi	168 60	66 60
Trboveljske prem. družbe	280 80	281 50
Astr. orožne tovr. družbe	55 9	661 50
Céške sladkorne družbe	141 -	145 -
Vlakovi	11 38	11 39
C. kr. cekim	19 07	19 10
20 franki	23 60	23 58
20 marke	24 -	24 08
Sovereigns	17 62	17 82
Marke	95 60	96 80
Laški bankovek	2 52	2 53
Dolarji	4 45	5 -

Zltné cene v Budimpešti.	
Termin.	Dne 21. januarja 1907.
Pienica za april	za 50 kg K 744
Rž	6 677
Koruz	maj 1907 . . . . .
Oves	za 50 kg K 738

Faktiv.	
Zdržno.	

Meteorološko poročilo.

Št. 10 nad morjem 08:00. Vrednosti skupaj 750,0 mm.

prosinec	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	čas	Vetrevi	Nebes
19	9. sv.	742 1	-0 1	sr. jzah	del. oblač.
20	7. aj.	745 0	-3 0	sl. severozahod	magla
	2. pop.	746 8	-0 9	sl. jzah	del. oblač.
	9. sv.	747 3	-4 6	sl. jzah	jasno
21	7. aj.	742 2	-5 7	sl. severozahod	jasno
	2. pop.	740 3	-0 8	sl. jzah	del. oblač.

Srednja predvornalna in včerajšnja temperatura: 4,0° in 2,8°; norm.: -2,4° in -2,3°. Mokrina v 24 urah 6,5 mm in 0,0 mm.

Skupi se

cel polovnjak lurske vode

Cena po dogovoru.

Ponudbe pod "Imana, Stobbold, ta treka Šupa Linka".

Vajenca

za kleparško obrt, poštenih staršev, in

pomočnika

sprejme Karel Neumann na Jescnicah, Gorenjsko.

156-4

Proda se takoj zaradi bolezni stara, dobro vpeljana

trgovina

v Ljubljani na najboljšem prostoru. Zelo pravljiva posebno za žensko. Denarja se zahteva 3000 gld.

Samo pismene ponudbe pod "Tako" na upravn. "Slov. Naroda".

260-2

Energičen

oskrbnik upravnik

se sprejmeta. Prvi za večjo graščino na Hrvaščini, kjer je iutenzivno poleg delstvo. Zahteva se zmožnost v uploščem kmetijstvu, praktičnost v vinoreji, zemljemerstvu, drenaži, ravnanje s kmetijskimi stroji in vednost v administraciji in dveletni kojigovodstvu.

Dugi za graščino na Kranjskem, več travništva, živinoreje, in lekarstva, sadnjereje in enojuenga kojigovodstva.

Ozrealo se bodo samo na take posilice, kateri imajo res veselja do poklica in se izkažejo z dobrimi referenci, da so sodelovali že kot samo stoleti. Prošnje s prepisi izpričevali, ki se pa ne vrnejo sprejema iz priznanih.

Ferdo Tomazin, ekonom v Zagorju ob Savi.

563-1

Srečke.

Srečke od 1. 1860/1 . . . . .

od 1. 1864 . . . . .

tiskske . . . . .

zem. kred. i. emisije II. . . . .

ogrskie hip. banke . . . . .

srbiske à frs. 100- turške . . . . .

Basilika srečke . . . . .

Kreditne . . . . .

Inomoške . . . . .

Krakovske . . . . .

Ljubljanske . . . . .

Astr. rdeč. križa . . . . .

Ogr. . . . .

Rudolfove . . . . .

Salcburške . . . . .

Dunajske kom. . . . .

Deležne . . . . .

Južne železnice . . . . .

Državne železnice . . . . .

Austr.-ogrskie bančne debn. . . . .

Astr. kreditne banke . . . . .

Ogrske . . . . .

Zivnostenske . . . . .

Premogokov v Mostu (Brück) . . . . .

Alpinske montane . . . . .

Práške žel. ind. dr. . . . .

Rima-Murányi . . . . .

<p